

A P O L L I N I S
FRANCISCI ALEXANDRI
VERCELLENSIS
M E D I C I,

Radius Secundus Pilulas distribuit.

DILVLAE: Græcis κατὰ πόντια, alijs coccia, quasi granula, à parua pilula figura, in his quæ aluum exonerant medicamentis, excogitatæ sunt ad fallendam medicamenti insuauitatem, simul quo iniucunditatis copia bona ex parte deuorantes lateat, simul ne stomachus ad sciticus grauetur humoribus, vernaculis interdum alioqui satis oneratus: ut quæ à remotioribus diuturna in ventriculo mora extrahant partibus, quæ quidem ubi exhausta longitudine temporis lapidescunt, exsucto peculiari humore, inutilia redduntur, id quæ facile fit, quum pauca glutinosa accipiunt, ideo humorem effundunt, propterea melle vos excipi possunt. Serapio ad sex menses durare inquit, Tract. 7. cap. 34.

Aromatica, siue Alephangine.

Recipe cinnamo. cucube, ligni aloes, calami aromatici, macis, nucis moschatæ, cardamomi, cary oph. assari, mastiches, schœnanthi, spicæ, fructus balsami, ann. vnc. i. ab sinthij, sicci ros. ann. drach. v. terantur parum, coquantur in duplici vase, lento igne, in aquæ libr. xii. ad duarum partium consumptionem, deinde exprimantur fortiter, & colentur, in colaturæ libr. ii. dissolue aloes electæ, sæpius in vase vitreo lotæ cum aqua pluuiæ, & iterum siccate, libr. i. agitentur simul continue in Sole, postea addantur pulueres myrrhæ, mastiches, an. vnc. v. croci, drach. iii. prædicti decocti reliquum ipsis affundito, permixta ad Solem, vel in hypocaufto siccentur, lintheo puro vase obrecto, aduersus incidentium muscarum, & fordidum iniurias, postremo reponatur massa, & vsu vigente fac pilulas ciceris magnitudine. Dantur à drach. ii. ad tres.

Ventriculum, cerebrum, & sensoria, humoribus crassis, putribus, pituitosis purgant, & inde natum dolorem dissipant, ventriculum roborant, & coctionem eius iuuant.

Hæ pilulæ vsu frequentissimæ, raro ut par est, conficiuntur, quidam enim ponderi, & numero aromatum detrachunt, augent quæ aloes pondus, & quidam illoti, quanquam à Mes. paratæ sint, potius ad aliud, & cerebrum roborandum, quàm ad subducendum, propterea aloem toties lotam requirit, quibusdam tamen placuit succo brassicæ, aut infuso rhabarbari, expressoque lauare: verum prior modus, capite de aloë à nobis explicitus, ter aqua semper eiecta seruandus est. Lotio enim multa partes aloes subduçtorias tollit, ut vacuet quidem minus, roboret magis, & quo frequentior, aut accuratior sit, aut debiliter, aut planè nihil ventrem subducatur, quia tenuiores partes cum aqua abeunt, fundamentum, & basis solutionis. præterea a saro excepto, aliud soluens medicamentum non accipiunt, sed confortantia omnia, nonnulli etiam impurissimam aloem admiscunt, atque ipsius aloë sordes, alij his pilulis consulentes, dimidiam aromatum partem in aqua decoquunt, & aloem in colatura dissolunt, alteram autem partem aromatum in minutissimum puluerem redactum, inter exsiccandum massæ admiscunt, ne penitus à Mes. recedre videantur, qui aromata decoqui iubet: quum tamen tenuissimis constent virtutibus, & facillè inter coquendum resoluantur, ut eius decoctum vix sapiat aromata quæ incocta fuere, præsertim quum in Sole etiam flagrantissimo, atque in vas latissimum, quia sic facilius siccantur, quàm in arctum, vno etiam die libræ duæ huius decocti exsiccari possint, tenuiores tamen aromatum partes resoluntur,

soluantur, atque euanescent: quod si mastiches ann. vnc. v. non drachmæ, vt perperam ex Fuchſio, ex Cordo, Præposito, ac Deſſennio legantur: hac copia plus aque imbibent, valentiori ibidem relicta facultate, vt etiam lecta fructus balsami, ann. vnc. i. non drachma vna, vt ex Cordo, hic quoque ceſſitante. Myrepsus & si hæc pilulas describere videatur, aromaticas vocans, & Ioanni Damasceno accepta referens, ab eo tamen non parum euariat.

Orbiculi stomachici Actuarij.

R Ecipe nucis moschatae, spicae, croci, ligni aloes, galangae, calami aromatici, amomi, cinnamomi, zingiberis, caryophyll. zedoariae, cubebae, maceris, ann. drach. i. & med. rhapontici, pondus par omnium specierum, aloes pondus omnium æquale. ea trita cum vino albo subigantur, & in globulos digerantur.

Dolorem mitigant, viscera roborant, stomachum firmant, caluariam repurgant, & si defluxio ad oculos decubuit auxiliantur, dantur & hæmicranicis, qui medice caluarie doloribus vrgentur, item vertiginosis, & quibus aures insonant, mirum in modum commendantur, omni tempore sumpti, antequam cibo indulgentes, septem globuli, & pransis, ac coenatis quinque.

Quum alephanginis affines sint, & ad plura præstantiores, illos ideo hic inferimus.

Pilula stomachica.

R Ecipe specierum hieræ s. Gal. drach. vii. myrobal. cepularum, citrearum, indarum, absinthij, scammonij, ann. drach. iij. agarici, salis Indi, ann. drach. ii. turpeti, drach. x. epithymi, anisi, ann. drach. ii. & med. penidiarum, drach. iij. cum succo intybi pilulas effinge. Dantur drach. ii. anisum prætermittit Præpositus.

Ventriculum, hepar, caput, sensoria, iuncturas purgant.

Stomachica secunda.

R Ecipe specierum hieræ s. Gal. drach. x. trium myrobalanorum, absinthij, zingiberis, ann. drach. ii. caryoph. salis gemmæ, schœnanthi, ann. drach. i. turpeti drach. i. & med. cum succo absinthij confice. Da drach. ii. vel iij.

Cerebrum, & ventriculū corruptis humoribus purgant, idem roborant, coctionem iuuant, appetentiā excitāt.

Stomachica aliæ descriptæ his vel æquipollentes, vel seſigniores, ideo prætermittuntur. at quum ex nominis ethymo, promissio quam fronte gerunt, quæ subſequitur roboris additio, temperamento respondere deberet, indifferetè præscriptæ quibusdam diiudicantur: quum ex pluribus stomacho aduersantibus conficiantur, vt quum sola qualitas alterationem tantum, non euacuationem desideret, hæ verò non solum simplices, sed etiā mixtas, in parietibus, atque eius anfractibus, venisque materies deorsum impellunt: attamen ex hoc omnem accusationem effugere videtur, quod quibus noxis opitulentur, cuius conueniant, aut non, statim subiecerit. Sunt & stomachica Auicennæ 5. can. Tract. 9. vt etiam ex Myrepsio, variæ ad stomachicos.

Aggregatiua Mes. alijs Polychresta.

R Ecipe myrobal. citrearum, rhabarbari, ann. vnc. med. succi eupatorij, succi absinthij, ann. drach. ii. scammonij præparati, drach. v. cepularum, indarum, agarici, colocynthidos, polipodii, ann. drach. ii. turpeti, aloes, ann. drach. vi. mastiches, ros. salis gemmæ, epithymi, anisi, zingiberis, ann. drach. i. electarii ros. scilicet Mes. quantū sufficit ad comprehensionem, fac pilulas crassiusculas. Da à drach. i. ad drach. i. & med.

Præpositus, ac Cordus, legunt scammonij præp. drach. vi. & si in castigatioribus Mes. codicibus, quinq; dum taxat legantur. succi absinthij, an. drach. iij. & aloes, an. drach. viij. legit Deſſennius, vt etiā diacrydij drach. viij.

Aggregatiuæ appellantur, quod sint efficaces ad multos effectus capitis, ventriculi, hepatis, purgant enim ex his, & sensorijs, pituita, & bilem veranque, qua propter febribus antiquis, & complexis, inuicemque complicatis, commodant. hæcque omnium pilularum quibus vtimur, maxime excellentes scribuntur, & quia tutiores, ac

subscriptis

Radius Secundus

subscriptis efficaciores, per aggregatiuas absolutè scriptas, hæc semper accipiatur. & si alii, alias magis comédēt.

Aggregatiua maiores.

R Ecipe bdellii, myrobalanorum nigrarum, empellicarum, bellericarum, ann. vnc. med. turpeti, drach. xiii. seminis apii, fœniculi, anisi, cari, ameos, origani, ros. lepidii, rutæ agrestis, hermodactyli, salis indi, mastiches, ammoniaci, ann. drach. i. cinnamomi, cardamomi, acori, spicæ, croci, cal. aromaticæ, an. drach. med. sagapeni, penidiarum alb. ann. vnc. med. colocynthidos, drach. iii. aloes drach. xv. misce cum succo brassicæ, manibus tuis oleo iasmino inunctis. Præpositus legit turpeti, drach. xii.

Pituitam crassam, lentam, purgant, & inde natos affectus, colicum, arthriticum, ischiadem, podagram, ventris torius inflationem, præter hæc hæmorrhoidas sanat.

Aggregatiua minores.

R Ecipe myrobal. citrearum, nigrarum, empellicarum, an. drach. iii. mastiches, anisi, succi eupatorii, absinthii, ros. ann. drach. ii. rhabarbari drach. v. specierum hieræ s. Gal. vnc. i. & med. confice apii succo. Da drach. ii. cum aqua calida.

Pituitam, & bilem vtranque à ventriculo, & capite purgant, obstructions hepatis liberant, ipsumque, ac stomachum roborant, febres antiquas, pruritum, vlcera maligna iuuant; rhabbaro excepto, vix euariant ab aggregatiuis filii Hilgeben Auicennæ s. can. Tract. 9.

Diarhodon.

R Ecipe trochif. diarhod. trochif. absintij, ann. drach. v. schœnanthi, mastiches ann. drach. ii. salis indi, drach. i. aloes optimæ, pondus omnium, comprehende aqua foliorum citrii, Da drach. ii.

Ventriculum firman, coctionem iuuant, oris odorem commendant.

Ex eupatorio maiores.

R Ecipe myrobal. citrearum, succi eupatorii, succi absinthii, ann. drach. iii. rhabarbari, drach. iii. & med. mastiches, drach. i. croci drach. med. aloes drach. v. forma cum succo intybi, melius coherent syrupo eupatorii exceptæ. minusque siccantur. Dantur drach. ii. cum sero lactis.

Obstructionem hepatis liberant, & iterum inde ortu sanant, ac dolorem, & febres per circuitum repetentes.

Ex eupatorio minores.

R Ecipe myrobal. citrearum, rhabarbari, succi eupatorii, aloes, ann. partes æquales, comprehende succo apii, vel intybi, Da drach. ii.

Rhabbaro excepto, eadem sunt cum pilulis ex eupatorio Auicennæ s. can. Tract. 9.

Ex rhabbaro prima.

R Ecipe rhabarbari drach. iii. succi glycyrrhizæ, succi absinthii, mastiches, an. drach. i. myrobal. citrearum, trochif. diarhodon, ann. drach. iii. & med. seminis apii, fœniculi, ann. drach. med. specierum hieræ s. drach. x. excipe succo fœniculi. Da drach. ii. cum sero lactis.

Vacuant humores crassos, lentos, multum putres, & inde ortas febres antiquas, & ex aliis quoque humoribus sanant, & hepatis dolorem, ac hydropem incipientem.

Cordus male legit seminis apii, & fœniculi, ann. drach. iij. & med. Præpositus autem myrobal. citrearum drach. ij. & med. Sunt qui succo fœniculi melle ros. excocto, ad diuturniorem tutelam effingunt.

Ex rhabar.

Ex rhabarbaro secunda, aliàs de raueseni.

R Ecipe rhabbari drach. vij. ammoniaci, sagapeni, bdellii, turpeti, myrobal. citrearum, an. drach. x. laccæ, unc. i. opopanacis, mezerei, gummi, an. unc. med. spicæ, polii, aloes, an. drach. v. mastiches, drach. ii. dissolue lacrymas uino, & forma. Dantur drach. ii. cum sero lactis.

Valent ad hepatis, & lienis obstructionem, & hydropem.

Hæ secundæ efficaciores sunt primis, in hydropre præsertim, minus tamen roborant, ideo primæ magis in vris posite, hac voce distinguuntur à secundis.

Ex halicabo, off. de alchechengi.

R Ecipe absinthij, & succi eius, succi eupatorii, aloes, myrobal. citrearum, mastiches, croci, rhabbari, laccæ ablutæ, anisi, asari, cas. aromaticæ, seminis fumarie, an. drach. ii. specierum hieræ .s. drach. iii. confice succo halicacabi. Da à drach. i. ad drach. i. & med. si autem tussis est cum febre, adde radicem glycyrrhizæ, pondus omnium.

Ad febres diuturnas, ex humoribus variis ortas, obstructionem hepatis soluunt, & inde ortum dolorem, & incipientem hydropem.

Philagrij.

R Ecipe trochif. diarhodon, trochif. de rhabarbaro, myrobal. citrearum, seminis cuscutæ, turpeti, an. vnc. med. succi eupatorii, spinæ albæ, an. drach. ij. absinthij, salis indi, an. drach. i. & med. agarici, aloes, an. vnc. i. confice, cum aqua fœniculi. Da drach. ii. ad febres antiquas.

Inde haly.

R Ecipe myrobal. nigrarū, ellebori nigri, polypodii an. drach. v. epithymi, stœchados, an. drach. vi. agarici lapidis azuli loti, colocynthidos, salis indi, an. vnc. med. succi eupatorii, spicæ, an. drach. ii. caryophyll. drach. i. specierum hieræ .s. vnc. i. & med. fiat massa cum succo apii.

Dantur ad drach. ij. ad tres cum sero lactis, salubria sunt experta, nobis ad sesquidrachmam vsque duntaxat, ab his indas maxime distinctas tradidit cum moscho Auicenna, 5. can. Cordus thymi drach. vi. nulla ratione, at propria autoritate addidit.

Ad effectus melancholicos, cancrum, elephantiam, alphas nigros, curatu difficiles, melancholiâ morbum, & inde ortum timorem, & mœrorem, quartanam, icterum, splenicum, splenis dolorem.

Ex fumaria, off. de fumo terra.

R Ecipe myrobal. citrearum, cepularum, indarum, scammonii, an. drach. v. aloes, drach. vii. tere omnia non exquisitissimè, succo fumarie irrorata, insola ad mediocrem siccationem, secundo, & tertio idem facito, siccatam massam postea asseruato, quoniam autem rimis fatiscunt, & facillè siccantur in lapideam duritiem, propterea melle expumato, cui succus fumarie incoctus sit, & absumptus, excipiunt quidam.

P *Ad pru-*

Radius Secundus

Ad pruritus, scabiem, & aduersus omnia curis vitia, ab vsta materia valent, educunt humores biliosos, acres, & salios.

Ex lapide azuli.

R Ecipe lapidis azuli loti, drach. vi. epithymi, polypodii, agarici, añ. vnc. i. scammonii, ellebori nigri, salis indi, añ. drach. ii. & med. caryophyll. anisi, añ. vnc. med. specierum hieræ, drach. xv. misce cum succo intybi. Da drach. ii. cum ferro lactis, quidam azuli, drach. v. Præpositus, drach. iii. tantum legit.

Ad effectus melancholicos, & bile vsta natos, cancrum, quartanarios & lepram.

Ex lapide armeno.

R Ecipe lapidis armeni loti, & pp. specierum hieræ .f. Gal. an. drach. v. epithymi, polipodii, añ. vnc. i. scammonii, pp. drach. iii. caryophyll. drach. ii. salis indi, drach. i. & med. confice succo solani.

Melancholicum humoré, & bilé vstam multiplicem vtranque, clementer vacuant, ob id morbis inde natis conferunt: ex Actuario ponderibus aliquantulú mutatis, nihil feré euariant, nec polypodiú habent. rarius prædictis vsurpantur, quia impotentius purgant, licet clementius. Præpositus legit polypodii, epithymi, añ. vnc. med. diacrydii verò, drach. iii. & med. sunt & purgatoria catapotia ex armeno lapide Myrepsi, ab his euariantia, vt ex Traliano, lib. xii. cap. vltimo ex hieræ, epithymi sing. vnc. med. agarici, lapidis armeni singul. scrup. iii. scammoniz vnc. i. caryophyll. gr. xx. cum mell. ros.

Hermetis, ex trochiscis colocynthidos prima.

R Ecipe trochiscorum colocynthidos, unc. i. & med. specierum hieræ, drach. vii. mastiches, drach. ii. salis gemmæ, drach. i. & med. ladani, unc. i. omnia præter ladanum, & mastichem tere, & cribra: mastiche uerò pulueretur cum pauco oleo nucum, quo species trita illinantur, deinde cum ladano misceantur in mortario, pistillo calido, fac pilulas crassiusculas. Da à drach. med. ad unam.

Ad cepheam, & hæmicraniam difficilem, & affectus neruorum, & iuncturarum.

L Adanum: off. laudanum, ex Dioscoride, lib. i. cap. i. 10. maxime probatur odoratum, subuivide, facile molefcens, pingue, quod arenas non collegit, nec squalore obsitum est, resinofum, quale in Cypro gignitur: Arabicum verò, Lybicumque vilius sit, quum cistibi frondes pascuntur capra, hircique, pinguitudinem conspicuè barba carpunt, & suo lentore vilosis cruribus adhærescentem deportant, quam depectentes incolæ, colantesque, cogunt in offas, & ita recondunt: alij verò attractis funiculis, insidentem fruticibus liquorem abstergunt, conglomerantque in ladanum. de eo extant carmina Rufie Ephesi apud Galenum, i. de compo. medic. secundum loc. cap. i. in Cypro etiam plurimum nasci scribitur, 4. de compo. medic. per genera, cap. 6. quod ad nos affertur, bene quidem olet, verum colore non est subuividi, sed nigro, duriusque debito, ideo mangonum sordibus adulteratum: aut Arabicum, Lybicumque esse, nulla diligentia collectum, dici potest. Quandoquidem non deest Venerijs, atque alibi probatissimum, infrequens tamen, & charius, ideo sumptui parcentes pharmacopole, vilius, ac deterius potius amplectuntur, vt in omnibus, proho nephas, tanto cum probro præuaricare, tam impudenti audacia faciliare non verentur, hac luctuosa nimis parsimonia, non solum fortunam, sed & vitas diripientes, ac perdita crudelitate, humanum sanguinè indies magis exorbentes.

Ex trochif. colocynthidos secunda.

R Ecipe trochif. colocynthidos, drach. x. salis gemmæ, drach. i. ladani, vnc. i. & med. olei ros. quantum sufficit.

Efficacia ad effectus cerebri, neruorum, & iuncturarum pituitosos.

Ex colocyn-

Ex colocynthide.

R Ecipe colocynthidos, drach. vi. myrobal. nigrarum, & citrearum, sagapeni, bdellii, sarcocollæ, añ. drach. v. aloes, drach. vii. melanthii, cumini, origani, nasturcii albi, salisgemma, absinthii sicci, añ. drach. i. infunde lacrymas succo porri, & cum cæteris effinge massam. Dantur à drachma vna, ad sesquidrachmam.

Ad effectus pituitosos, & melancholicos, vt alphas curatu difficiles, & iuncturarum dolores. Præpositus legit colocynthidos, drach. v. alii pro melanthio, masticem.

S Arcocolla: ex Dioscoride, lib. 3. cap. 81. lacryma est arboris in Perside nascentis, pollini thuris similis, rufa, gustu amara, adulteratur admixto gummi, quo cum affertur, cuius absente amarore adulterium deprehenditur, antiquioribus purgatoria non scribitur, foris enim ea tantum vsi sunt. Mes. tamen pituitam crudam purgare, & humores alios crassos, præcipue à cerebro, nervis, & iuncturis, ischio, pulmonibus asseruit. preparatur hoc modo, dies quinque asinino lacte in dies mutato macerata, idem fit in aqua rosarum.

Ex sarcocolla.

R Ecipe sarcocollæ, drach. iii. turpeti, vnc. med. colocynthidos, zingiberis, añ. drach. i. & med. salisgemma, drach. i. dissolue sarcocollam in aqua ros. hisque alia comprehende.

Pituitam vacuant, ob id pituitosis affectibus commodant.

Fætide maiores.

R Ecipe sagapeni, ammoniaci, opopanax, bdellii, colocynthidos, rutæ agrestis, aloes, epithymi, añ. drach. v. hermodactylorum, esulæ, añ. drach. ii. scammonij, drach. iii. cinnamomi, spicæ, croci, castorii, añ. drach. i. turpeti, vnc. med. zingiberis, drach. i. & med. euphorbij, scrup. ii. dissolue lacrymas succo porri. Dabis drach. ii.

Vacuant pituitam crassam, crudam, ob id conferunt affectibus inde natis, arthritidi, podagræ, gonagræ, dolori spinæ, & aliarum iuncturarum, ventriculi, colico, alphis, elephantia, albaras.

Fætide vocantur, quod castoreum, rutam agrestem, & liquores graueolentes recipiant, drach. i. validissime soluunt, ad duas autem videntur excedere. per fætidas absolutæ, hæ maiores, vtpotè magis correctæ intelligendæ.

Fætide minores.

R Ecipe sagapeni, ammoniaci, opopanax, bdellij, myrrhæ, añ. drach. v. turpeti drach. x. colocynthidos, drach. vi. fiat massa cū succo porri. Da drach. ij.

Hæc est dimidia dosi fætidarum minorum Auic. 5. can. tract. 9. vbi etiam fætidas magnas, minores, & Alchindi, his non inferiores, isdem penè complectitur. sunt & pilula fætida ex Rhaze, his non seiores, variæ etiam à Mes. descriptæ, cap. de egritudinibus nervorum.

Idem pollent, & minores dicuntur, quia paucioribus constant simplicibus, tamen prioribus minus tutæ sunt, quod non aque castigatæ. Dari possunt à scrup. ij. ad drach. i.

Ex sagapeno prima.

R Ecipe sagapeni, ammoniaci, bdellij, opopanax, castorij, rutæ agrestis, añ. drach. ii. colocynthidos, drach. iii. fac massam cum succo porri, aliis prassii, possunt & melle ros. excipi, ad diuturniorem tutelam.

Pituitam crassam, lentam purgant, ob id iuuant paralysem, spasmus, dolorem iuncturarum, dorsi, podagram frigidam. castoreum omisit Præpositus.

P 2 Ex saga-

Radius Secundus

Ex sagapeno secunde.

R Ecipe sagapeni, ammoniaci, opopanacis, bdellii, an. drach. ii. & med. seminis apii, ameos, rutæ agrestis, anisi, an. drach. i. acori, lepidij, calaminthes, folij, centaurii, polij, costi, salisgemmae, an. drach. med. aloes, drach. vi. colocynthidos, drach. v. massam effinge, vt supra. Præpositus legit bdelli, an. drach. i. suas paucioribus componit Auicenna 5. can.

Ad ischiadem, podagram, & reliquarum iuncturarum dolorem, ac etiam vteri mensesque promouent, & magis in vsum veniunt.

Ex Euphorbio.

R Ecipe euphorbii, colocynthidos, agarici, bdellii, sagapeni, an. drach. ii. aloes, drach. v. finge cum succo porri. Da à drach. med. ad drach. i.

Pituitam frigidam, crudam, ad neruos fluentem vacuant, ob id conferunt paralyfi, at nisi necessitate urgente, atque in robustis admittenda.

Præpositus legit sagapeni, an. drach. ij. Auic. in descriptione post pilulas de opopanace, legit, an. drach. i. aloes, drach. ij. ex succo caulium. alias vero pilulas de euphorbio his castigatiores, scripsit Auic. hoc modo.

R Ecipe euphorbii, mastiches, anisi, an. vnc. med. scammonii, agari, an. drach. pulpa colocynthidos, drach. iii. aloes, epithymi, an. drach. xx. succi absinthij, drach. v. salis indi, drach. i. & med. piperis longi, drach. ii. spicæ, drach. x. ex succo caulium. Tralianus lib. x. in fomentis, à præscripta non parum recedit.

Paralyfi, coxendici, ac podagræ, plurimum iuuant, dorfi dolorē leuant, & flauā hydropicorū aquā subducunt.

Ex Mezereo.

R Ecipe foliorum mezerei, aceto infusorum, & siccatorum, drach. v. myrobalanorum citrearum, vnc. med. cepularum drach. iij. forma cum manna, & tamarindis succo intybi dissolutis. Dantur à drach. i. ad scrup. iiii. Eadem nec dissimiles, tradit cap. de Mezereo.

Serosum excrementum valenter purgant, & aquas, ob id hydropem iuuant: at qui omnis inscitia, & calumnia occasionem refugit, ac ægri salutem oportune tueri cogitat, maturo utatur iudicio.

Optica, aliàs lucis maiores.

R Ecipe ros. uiolarū, absinthij, colocynthidos, turpeti, cubebæ, calami aromatici, nucis moschatae, spicæ, epithymi, fructus & ligni balsami, fescleos, seminis rutæ, schœnanthi, asari, mastiches, caryophyll. cinnamo. fœniculi, anisi, apij, cal. aromaticæ, croci, macis, añ. drach. ii. myrobal. citrearum, cepularum, indarū, empellicarum, bellericarum, rhabbari, an. vnc. med. agarici, senæ, an. drach. v. euphragiæ, drach. vi. aloes pondus omnium, idest vnc. xi. & drach. ij. comprehende succo fœniculi. Dantur à drach. ij. ad tres.

Visum roborant, & augent, excrementa vacuant, corpus sanum seruant, sumptis his à cibo abstinere non est necesse. Fuchf. 2. de comp. med. rutam prætermittit legitque euphrasiæ drach. vii.

Optica minores.

R Ecipe ligni, & fructus balsami, an. drach. i. rad. chelidonii, drach. v. ros. uiolarum, absinthij, euphragiæ, an. drach. iij. senæ, epithymi, myrobal. citrearū, cepulatum, indarum, bellericarum, empellicarum, agarici, colocynthidos, schœnanthi, lycii, lap. azuli, an. drach. ii. & med. aloes pondus omnium, finge cum succo fœniculi, aut chelidonii.

Idem

Idem possunt quod priores, & valentius ad melancholicum humorem subducendum: quum illæ pituitam potius respiciant. utrunque tamen humorem expurgant, suntque magis vsitatae.

Lycium, ex Dioscoride lib. 1. cap. 114. optimum est quod vri potest, resinctumque rubentem spumant ostendit, glebis extrinsecus nigris, intus quum frigeris rufis, odore minime viroso, cum amaritudine astringens, crocino colore, cuiusmodi Indicum est, ceteris prestantius, atque efficacius, arbor ex qua fit, quam alij pyxiacantham vocant, plurimum in Capadocia, Lycia, & plerisque alijs locis nascitur, adulteratur adiecta decoctioni amurca, aut absinthij succo, aut fele bubulo, atque ita ex Gal. 1. de antidot. cap. 2. ut legitimum non nisi cum maxima difficultate, secerni possit ab adulterino. succi extrahendi ratio hæc est. rami cum radiculis tusi, & ante per multos dies macerati, coquantur, tum abiectis lignis, tridem liquor donec mellis crassius dosiat, simili modo fit semine expresso, & insolato. quæ hinc sequuntur, parum legitima Marcello videntur, scilicet fertur Indicum fieri Lycium, ex frutice lonchitide appellato. quod tamen in off. Lycium putatur, adeo ab hoc discrepat, ut nullatenus cum vero concordet. adulterina. n. res est, Dioscoridis notis in medium adductis. Fertur. n. ex succo fructuum lygustri, & caprifolij dicti, nec non prunellorum sylvestrium, oxyacanthæ baccis, nunc his inuicem compositis, nunc per se distinctis parari: quum tamen istorum nullum vere Lycium sit, propterea quum in lyguriæ alpibus, atque Dalmatia, (ut fertur) pyxiacantha non infrequens conspiciatur, tametsi Matthiolo picta, quæ ubique virescit, qua Zara itur Nonam ficticia sit, nec illi assimilis, fides imo Anguillarij testimonio, atque paucis ab hinc annis, eius fructus piperi similes, Alexandria Venetias afferri ceperint, similique legitimi Lycij frustula quædam, ideo omne ad hoc studium impendendum, ut abundantius officinas nostras iam iam explere videatur. vel eius inopia olei amurca, in vase æreo ad mellis compagem cocta, vel succus myrtillorum densatus, aut rhus obscuriorum substituitur, Dioscoride referente, quod ceteros præbet Lycij effectus. vel succus centaurij magni, quo pro eodem in Lycia vtuntur, ex Dioscoride: nos quandoque eius vice, rhus, vel succo prunellorum agrestium, uti consueuimus. ex Aetio, Tetrab. 2. serm. 4. cap. 63. sic fit, rhus coriariorum in quadrupla aquæ portione, ad triduum maceratur, virga frequenter agitata, quarta die decoquitur, usque quo aqua ipsa rhois comam exæquet, & tunc quidem rhus expressa abicitur, aqua verò percolata, donec in mellis crassitudinem cogatur, decoquitur, atque ita pharmaci adijcitur.

Ex agarico.

Recipe agarici, drach. iii. rad. iridis, prassii, an. drach. i. turpeti, drach. v. specierum hieræ, unc. med. colocynthidos, sarcocollæ, an. drach. ii. myrrhæ, drach. i. milce cum sapâ. Da drach. ii.

Thoracem purgant pituita crassa, & putri, ob id antiquæ tussi, & asthmati conferunt.

Ex Auienna, ac Mes. cap. de asthmate, nonnihil euariant. Prepositus, ac Cordus, addunt mastiches, drach. iij. ab exemplaribus castigatioribus alienum. id neque legitur in Myrepsō: at myrrham prætermittit, distatque omnium pondere. Fuchs. diminutè legit hieræ drach. iij. 2. de comp. med.

Ad febres biliosas, & morbos ex bile flaua, & sanguine natos.

Recipe myrobalanorum citrearum, indarum, empellicarum, seminis fumariæ, cuscutæ, succi eupatorii, succi absinthii, an. drach. ii. ros. seminis cucumeris, rhabbari, an. drach. iii. scammonij pp. drach. i. & med. specierum hieræ, unc. i. mellis cum casia leniente, tamarindis, & succo intybi mixtis, quantum sufficit. Dantur à drach. ii. ad iii. sunt qui legant rhabbari, drach. vi. diacrydij, drach. ii. & med.

Ex turpeto primæ, aureæ impropria.

Recipe turpeti, drach. xvi. aloes, unc. i. & med. mastiches, ros. ann. drach. vii. myrobalanorum citrearum, drach. x. croci, drach. iii. confice succo absinthii.

Bilem, & pituitam, citra molestiam purgant, hepar, & ventriculum roborant, coctionem iuuant: at nominè aurearum, medicis veniunt a Nicolao descriptæ.

P 3 Ex tur-

lib. 1. cap. 114. optimum est quod vri potest, resinctumque rubentem spumant ostendit, glebis extrinsecus nigris, intus quum frigeris rufis, odore minime viroso, cum amaritudine astringens, crocino colore, cuiusmodi Indicum est, ceteris prestantius, atque efficacius, arbor ex qua fit, quam alij pyxiacantham vocant, plurimum in Capadocia, Lycia, & plerisque alijs locis nascitur, adulteratur adiecta decoctioni amurca, aut absinthij succo, aut fele bubulo, atque ita ex Gal. 1. de antidot. cap. 2. ut legitimum non nisi cum maxima difficultate, secerni possit ab adulterino. succi extrahendi ratio hæc est. rami cum radiculis tusi, & ante per multos dies macerati, coquantur, tum abiectis lignis, tridem liquor donec mellis crassius dosiat, simili modo fit semine expresso, & insolato. quæ hinc sequuntur, parum legitima Marcello videntur, scilicet fertur Indicum fieri Lycium, ex frutice lonchitide appellato. quod tamen in off. Lycium putatur, adeo ab hoc discrepat, ut nullatenus cum vero concordet. adulterina. n. res est, Dioscoridis notis in medium adductis. Fertur. n. ex succo fructuum lygustri, & caprifolij dicti, nec non prunellorum sylvestrium, oxyacanthæ baccis, nunc his inuicem compositis, nunc per se distinctis parari: quum tamen istorum nullum vere Lycium sit, propterea quum in lyguriæ alpibus, atque Dalmatia, (ut fertur) pyxiacantha non infrequens conspiciatur, tametsi Matthiolo picta, quæ ubique virescit, qua Zara itur Nonam ficticia sit, nec illi assimilis, fides imo Anguillarij testimonio, atque paucis ab hinc annis, eius fructus piperi similes, Alexandria Venetias afferri ceperint, similique legitimi Lycij frustula quædam, ideo omne ad hoc studium impendendum, ut abundantius officinas nostras iam iam explere videatur. vel eius inopia olei amurca, in vase æreo ad mellis compagem cocta, vel succus myrtillorum densatus, aut rhus obscuriorum substituitur, Dioscoride referente, quod ceteros præbet Lycij effectus. vel succus centaurij magni, quo pro eodem in Lycia vtuntur, ex Dioscoride: nos quandoque eius vice, rhus, vel succo prunellorum agrestium, uti consueuimus. ex Aetio, Tetrab. 2. serm. 4. cap. 63. sic fit, rhus coriariorum in quadrupla aquæ portione, ad triduum maceratur, virga frequenter agitata, quarta die decoquitur, usque quo aqua ipsa rhois comam exæquet, & tunc quidem rhus expressa abicitur, aqua verò percolata, donec in mellis crassitudinem cogatur, decoquitur, atque ita pharmaci adijcitur.

lib. 1. cap. 114. optimum est quod vri potest, resinctumque rubentem spumant ostendit, glebis extrinsecus nigris, intus quum frigeris rufis, odore minime viroso, cum amaritudine astringens, crocino colore, cuiusmodi Indicum est, ceteris prestantius, atque efficacius, arbor ex qua fit, quam alij pyxiacantham vocant, plurimum in Capadocia, Lycia, & plerisque alijs locis nascitur, adulteratur adiecta decoctioni amurca, aut absinthij succo, aut fele bubulo, atque ita ex Gal. 1. de antidot. cap. 2. ut legitimum non nisi cum maxima difficultate, secerni possit ab adulterino. succi extrahendi ratio hæc est. rami cum radiculis tusi, & ante per multos dies macerati, coquantur, tum abiectis lignis, tridem liquor donec mellis crassius dosiat, simili modo fit semine expresso, & insolato. quæ hinc sequuntur, parum legitima Marcello videntur, scilicet fertur Indicum fieri Lycium, ex frutice lonchitide appellato. quod tamen in off. Lycium putatur, adeo ab hoc discrepat, ut nullatenus cum vero concordet. adulterina. n. res est, Dioscoridis notis in medium adductis. Fertur. n. ex succo fructuum lygustri, & caprifolij dicti, nec non prunellorum sylvestrium, oxyacanthæ baccis, nunc his inuicem compositis, nunc per se distinctis parari: quum tamen istorum nullum vere Lycium sit, propterea quum in lyguriæ alpibus, atque Dalmatia, (ut fertur) pyxiacantha non infrequens conspiciatur, tametsi Matthiolo picta, quæ ubique virescit, qua Zara itur Nonam ficticia sit, nec illi assimilis, fides imo Anguillarij testimonio, atque paucis ab hinc annis, eius fructus piperi similes, Alexandria Venetias afferri ceperint, similique legitimi Lycij frustula quædam, ideo omne ad hoc studium impendendum, ut abundantius officinas nostras iam iam explere videatur. vel eius inopia olei amurca, in vase æreo ad mellis compagem cocta, vel succus myrtillorum densatus, aut rhus obscuriorum substituitur, Dioscoride referente, quod ceteros præbet Lycij effectus. vel succus centaurij magni, quo pro eodem in Lycia vtuntur, ex Dioscoride: nos quandoque eius vice, rhus, vel succo prunellorum agrestium, uti consueuimus. ex Aetio, Tetrab. 2. serm. 4. cap. 63. sic fit, rhus coriariorum in quadrupla aquæ portione, ad triduum maceratur, virga frequenter agitata, quarta die decoquitur, usque quo aqua ipsa rhois comam exæquet, & tunc quidem rhus expressa abicitur, aqua verò percolata, donec in mellis crassitudinem cogatur, decoquitur, atque ita pharmaci adijcitur.

Radius Secundus

Ex turpeto secunda.

R Ecipe turpeti, myrobal. citrearum, aloes, an. drach. x. mastiches, ros. spica, an. drach. ii. & med. anisi, drach. i. & med. croci, drach. i. fiat massa vt prius, alii addunt salis indi, drach. ii. idem possunt.

Aurea.

R Ecipe aloes, scammonii pp. añ. drach. v. ros. feminis apii, an. drach. ii. & med. anisi, fceniculi, an. drach. i. & med. croci, pulpæ colocynthidos, hieræ picræ, an. drach. i. mucaginis tragacanthæ, quantum sufficit, fiat massa. Dantur à drach. i. ad drach. i. & med.

Myrepsus nu. 97. mastichem non legit, hieram autem accipit, propterea ex eo tradidimus. Fuchs. 2. de cōp. med. vel sedulo variat, quod iniquum est, vel mente non consistit, quod mastichem addat, hierā pratermittit.

Caput expurgant, aciem oculorum exacuunt, flatus ventriculi, & intestinorum dissolunt, ac citra molestiam, aluum deiciunt.

*Quum ex tragacanthi mucagine quā primum mucescant, ideo melle ros. excipiunt nonnulli, vbi propinan-
da sunt mucagine prædicta mollesciunt. Brasauoli communi experimento relictans, suo seni persuasit,
tragacanthi lentore diutius seruari, quare pulpæ colocynthidos loco, eius trochisci tragacanthum accipien-
tes indantur, & melle ros. effingantur.*

Brasauoli
opinio cō-
futa.

Ex cinoglossa, aliàs ad omnem catharrum.

R Ecipe mirrhæ, drach. vi. olibani, drach. v. opii, hyoscyami, an. drach. med. croci, drach. i. & med. rad. cynoglossæ, vnc. iiii. & med. cum aqua ros. effin- ge massam. Da à drach. med. ad drach. i.

Ad catharrum, coryzam, tusim, aliosque his succedentes affectus, stupefaciunt enim, ideo parum tutæ sunt.

Variant ex Traliano, lib. 5. cap. 4. ac ipso met Mes. cap. de cura catharri, at quum Myrepsus huiusmodi compositionem sceleretur, legit tamen nimio excessu, opii, hyoscyami, rad. cynoglossæ, an. drach. iiii. Maniuan- etiam, & cum his Dessennius, hyoscyami, an. drach. iiii. quorum copia non modo in grauissimum coma præci- pitarent, verum quoque inemendabili veterno fortassis obruerent.

Ex stacte, aliàs de storace.

R Ecipe prædictorum omnium in pilulis de cinoglossa, ann. vnc. med. adde stactes, & succi glycyrrhizæ, an. vnc. med. Da duas, aut tres ciceris magni- tudine. Idem præstabunt.

Cynoglosson, Latinis lingua canina, ex Diosco. lib. 4. cap. 113. folia latifolia, plantaginis habet, arctio- rata tamen, & minora. hæc in nostri Serui sabuletis humi strata, vt etiam in vinetis, lanuginosa, caule vacans, folioso cespite, radice digiti humani crassitie, albicante, & supercurrere asperitate, à nobis sæ- pe obseruata est. nec est ea herba, è solo elata, passim circa itinera, & glareas, caule interdum cubitali, longio- re, hispido, surculoso, folijs arctis, prælongis, hirsutis, non venosis, mollibus, flore ex purpura caruleo, radice al- te penetrante, aliquibus pilosella, maior, quā officinæ verā cynoglosson existimarunt. in hoc Diosco. ac Plinius, nō cōueniunt, quod his attribuat quæ Diosco. buglossō. præterea lib. 25. cap. 8. diuersa ab hoc genera recenset, ideo vtrunq; confudisse tradidit Matthiolus. at quū plurima secus distet Plinius, quā Diosco. vt lib. 26. cap. 11. buglossō inarescente, si quis &c. à febre liberari dicuntur, quod alter in buglossō expertus est, alter fonte in suis cynoglossis deprehendit. ideo data opera in illo prætermisisse coniectandū. vt n. animi voluptatē non omisit, ex vino, de qua in calce Diosco. nec priora nisi sedulo præterisset. hic propterea Stephanus Aquæus Pliniū cōmentatus, aperte hallucinari deprehenditur, quod asseruerit Diosco. nō referre in vinū deiectū, ani- mi voluptates augere buglossum cauliculosum reddi cynoglosson triennio credunt nonnulli anchusacea planta illusi, idq; Anguillarij cōiectura.

Pilosella.
pro Plinio
aduersus
Mathioli
Stephani
Aquæi la-
pius.

Ex bdellio maiores.

R Ecipe bdellij, vnc. i. & med. ameos, drach. iij. myrobalanorum cepularum, in- darū, bellericarū, empellicarum, concharum vstarum, succini, an. drach. ii. & med. infunde bdellium succo porri, & massam forma. Dantur à drachmis ii. ad iiii.

Ad fluxum

Ad fluxum hæmorrhoidum, & vlcærum in eis, & ad menses immodicos.

Ab his diuersa est Rhazes descriptio, 9. *Almans. cap. 80. Auicenna lib. 3. Fen 17. concharum loco, legit acori: alij auelanarium, quidam venerearum, forte quia acorus, venerca quibusdam dicta est, & si hæc propria conche sint margaritifera, vt capite proprio discussum est, quorum loco margaritarum pondus, vel onychis, blattæ bizantiæ appellati, indi posuerunt.*

Ex bdellio minores.

R Ecipe myrobal. cepularum, indarum, empellicarum, & bellericarum, añ. drach. v. bdellij, drach. xv. forma vt prius.

Ex bdellio nostra.

R Ecipe myrobal. nigrarum, empellicarum, bellericarum, añ. drach. v. bdellij, drach. x. scorix ferri, seminis porri, añ. drach. iiii. corallij vsti, succini, conchularum ustarum, an. drach. i. & med. margaritarum, drach. med. forma vt prius.

Hæc ad omnia præstantiores, ad fluorem sanguinis immodicum per sedem, vel vterum, vel os, sunt efficacissima, ideo per pilulas ex bdellio absolute intelligendæ: quidam pondera peruertunt, alii corticem auelanarium ustarum, pro conchulis lectitant.

Ex opopanace.

R Ecipe opopanacis, hermodactylorū sagapeni, bdellii, ammoniaci, colocynthidos, an. drach. v. croci, castorei, myrrhæ, zingiberis, piperis nigri, & longi, cas. aro. myrobal. citrearum, bellericarum, empellicarum, an. drach. i. scammonii, drach. ii. turpeti, vnc. med. aloes, vnc. i. & med. infunduntur lacrymæ succo brassicæ, & cum his fac massam. Da à drach. i. ad drach. i. & med. cum aqua chamæpythos.

Ad paralytim, spasmodum cynicum, gonagram, podagram, & aliorum articulorum dolores, morbosque partium nervosarum frigidos.

Præpositus, ac Cordus, vna legunt myrobalanorum indarum, añ. drach. i. à purgatis Mes. exemplaribus abest, hæc ab Auicenna transiumpfit, 5. can. omnium dimidio pondere.

Ex hermodactylis maiores.

R Ecipe hermodactylorum, aloes, myrobal. citrearum, turpeti, colocynthidos, bdellij, sagapeni, an. drach. vi. castorei, sarcocolæ, euphorbij, opopanacis, iuræ agrestis, apii, añ. drach. iiii. croci, drach. i. & med. forma cum succo brassicæ, Præpositus legit croci, drach. ii. & med. Myrepsus admodum variat.

Ad podagram, & dolores frigidos aliarum iuncturarum.

Ex hermodactylis minores.

R Ecipe hermodactylorū, drac. v. scammonii, drac. ii. & med. myrobal. citrearū, drac. iij. rosarū, drac. ij. aloes, drac. x. forma cum electario ros. Mes. Da drac. ii. Præpositus diminutè legit aloes, drach. ii. & myrobalanorum citrearū tantundem.

Ad podagram, calidam præsertim, cuius materiem ex iuncturis vacuant, atque pituitosam, vnde & frigida conducunt.

Ex hermodactylis nostra.

R Ecipe hermodactylorum, turpeti, agarici, an. vnc. med. cas. aromaticæ, spicæ, caryophyll. ligni, & fructus balsami, zingiberis, mastiches, foeniculi, anisi, saxifragæ, seminis asparagi, rusci, lithospermatis, salisgemma, añ. drach. med.

P 4 aloes

Radius Secundus

aloes ad pondus omnium, conficiantur succo fœniculi, vel iuæ.

Arthritidi, frigida potissimum auxiliantur, à renibus quoque expurgant.

Procul distat ab his Myrepsus, in suis ad arthriticos probatis, varias præterea tradit arthriticas, varijs simplicibus coactas, ut & tria Dyabhermodactyli noie Alex. lib. 11. cen. catapotia, ex hermodactylo, & aloë.

Sebelia, alijs Sebelina.

R Ecipe spicæ indæ, drach. vi. spicæ romanæ, croci, añ. drach. ii. mirrhæ cin-
namomi, caryophyllorum, sœchenanthi, añ. drach. i. rhabbarbari, agarici, epi-
thymi, an. vnc. med. costi, mastiches, chamedryos, amomi, an. drach. iii. aloes
drach. x. cum vino antiquo effinge. Da drach. ii. cum vino.

Obstructiones ventriculi, hepatis, lienis sanant, & hydropem, materiemque vacuant.

Sylvius legit epithymi, an. drach. iij. Præpositus spicæ romanæ, drach. iij.

Coccia.

R Ecipe specierum hieræ, drach. x. colocynthidos, drach. iii. scrup. i. scammo-
nij, drach. ii. & med. turpeti, stœchados, an. drach. v. cum syrupo ex stœcha-
de sufficienti, fiat massa. Dantur à drach. i. ad drach. i. & med. vel duas, in robu-
stis, nam drach. ii. & med. excedunt.

Cephalicæ rectius appellantur, quod scilicet caput magna efficacia expurgent, ex eoque, ac nervis humores
crassos euacuent.

*Sunt & coccia ex Mes. autoritate Isach, his dissimiles. ex Galeno ita parantur, primo de composi. med.
secundum locos capite secundo.*

R Ecipe colocynthidos, succi absinthii, an. partem vnam, aloes, & scammonia,
an. partes duas. si mastichem, & bdellium, adijcere velis, horum dosi non
expressa ann. partem mediam, alterius partis accipito. Præpositus perperam ex
Galeno vertit sunt & cocceri Myrepsi, nu. 122. non contemnendæ.

*Quirimas intuentur pharmacopola, ac medici, latissimos verò hiatus, amplissima foramina non animad-
uertunt, hieræ Rhazes pulverem hic accipiendum contendunt, quod ab eius monumentis emanaverint huius-
modi pilula, id quod & si non iniuria, in vñtatis concedendum, videatur, quum eius hiera à Galenica voca-
ta aliquantulum dissideat, ne graviter, permolestæque feratur tantarum compositionum ex tam leni occasione
dissidium, ideo hic quoque pulvis hieræ Galeni admisceri posset: quum verò torminosas hæc pilulas sæpeni-
mero experti, & trochiscis ex colocynthide, & scammonio præparato, parari æquius fore nobis proposuissè-
mus, paulo minus solvere comperimus, at tolerabilius, verumtamen in eorum gratiam qui Barbarorum nugis
acquiescere malunt, quam illustrem Græcorum doctrinam sectari, mox mox Rhazes compositionem subiiciamus.*

Hiera Rhazes.

R Ecipe pul. ros. rubrarum, spicæ, mastiches, ligni, & fructus balsami, cinna-
momi, ligni cassiæ, asari, ann. drach. i. aloes, vnc. ii. singulis arte exactissime
tritris, & cribro decussis, in vsum seponere.

Alexandri, aliàs de nitro vulgares.

R Ecipe aloes, colocynthidos, scammonii, bdellii, ellebori nigri, an. vnc. med.
euphorbii, vnc. i. excipe succo brassicæ. Dantur à drach. i. ad scrup. iiii.

*Alexander lib. 1. cap. 12. catapotia Diacolocynthidos in hunc modum parat. aloes, colocynthidos, scam-
monii, gummi, cort. peratri nigri, sing. vnc. i. euphorbii, nitri alexandrini, sing. vnc. med. excipito succo brassi-
cæ, aut citri, aut rhodomell. ac dato scrup. vi. non vniuersim, sed per intervalla, non solum superficiariam ra-
cuationem moliantur, sed & omnes humores ex alto euocant, & velut ab ipsa radice extrahunt, hæmorrhoi-*

CIOM

cum, & vetustum dolorem, stomachicos, affectus comitiales, articulares, & coxendicos sanant: sunt & in gallica lue nobis mirande. at lib. 12. cap. 7. ita astruit. aloes, scammonia, cort. veratri nigri, bdellij, gummi, sing. vnc. i. euphorbij, nitri, ann. vnc. med. alias nitri sesquiunciam. Sunt & pilula Gal. 5. meth. med. cap. 14. ad plures excrementorum species purgandas, his non multum dissimiles.

R Ecipe aloes, scammonij, colocynthidos, agarici, bdellij, gummi arabici, partes æquas. Satisfaciunt & ad vsum sine gummi. Alexander tamen lib. 1. cap. 16. catapotia diacolocynthidos ita parat. aloes, colocynthidis, veratri nigri, bdellij, sing. vnc. i. euphorbij, nitri alexandrini, sing. vnc. med.

Arabice.

R Ecipe aloes vnc. quatuor, rad. bryoniae, quinque myrobal. mastiches, dyacridij, ros. asari, an. vnc. i. castorei, drach. iij. croci, drach. i. succi foeniculi quantum sufficit fiat massa.

Valent ad capitis dolorem, vertiginem, hæmicraniamque, laticiam generant, mentisque vigorem cōseruant, visum acunt, auditumque amissum reparant, ventriculum à viciosis humoribus expurgant.

Facile lapidescunt, quia pauca glutinosa accipiunt, ideo vanida redduntur, præter Nicolai mentem, diu-
tius autem melle ros. seruantur. Fuch. 2. de comp. med. mutilus legit aloes drach. iij.

Sine quibus esse nolo.

R Ecipe aloes lotæ, drach. xiiii. quinque myrobal. rhabarbari, mastiches, absinthij, ros. uiolearum, senæ, agarici, cuscute, ann. drach. i. diacrydij, drach. vi. & med. hæc dissoluantur succo foeniculi sufficienti, & reliquis eidem admixtis fiat massa. Quidam diacrydij drach. vi. tantum legerunt.

Phlegmagogæ sunt, cholagogæ, & melanogogæ, mirum in modum catarractis, & oculorum caligini opitulatur, eorum aciem custodiunt, aurium dolorem sanant, ileosis conferunt.

Ad quartanam.

R Ecipe costi, spicæ nardi, chamedryos, cinnamomi, croci, asari, schœnanthi, fructus balsami, amomi, scordij, folij, aristolochiæ rotundæ, polij, mastiches, caryoph. gentianæ, ellebori nigri, ann. drach. med. epithymi, agarici, polypodij, myrrhæ, ann. drach. iij. aloes lotæ drach. viii. terē: & syrupo ex pomis maiore con-
fingito. Sunt & pilulæ ad quartanam Myrepsi, ab hoc differentes.

Imperiales, quibusdam ad quartanam secunde.

R Ecipe cinnamomi, amomi, anisi, mastiches, cardamomi, zingiberis, zedoariæ, macis, nucis moschatæ, caryoph. croci, cubebæ, ligni aloes, turpeti, man-
næ, agarici, foliorum senæ, spicæ nardi, quinque myrobalanorum ann. scrup. i. rhabarbari, ad pondus omnium. aloes quantum omnia æquet. syrupo ros. aut uiol. vniantur. ex Christophoro de honestis excerptæ, in additionibus Mes. at ma-
cim non habent exemplaria quædam. incerti enim sunt authoris.

Modicum solvunt, plurimum autem roborant, stomachum præsertim, & omnia intestina ad frigidum, lapsa: sanguinem, & spiritus depurant, facultates muniunt naturales.

De quinque generibus myrobalanorum.

R Ecipe quinque generum myrobalanorum, agarici, scammonij ꝑp. colocynthi-
dos, senæ, ann. drach. i. & med. epithymi, turpeti, anisi, foeniculi, mastiches, lapidis lazuli ꝑp. ann. drach. ii. & med. gr. v. aloes vnc. i. formerur massa cum suc-
co absinthii.

Biliofa, pituitosa, & melancholica excrementa educunt, ideo sanguinem defæcant.

Cordus

Radius Secundus

Cordus legit sene, ann. drach. med. lap. lazuli, an. drach. ij. gr. xv. Fuchsius tamen sene, ann. drach. ij. & med. at lapidis lazuli, drach. i. gr. xvi. addit rhabarbari, scrup. iiij. accipitque aloes vnc. med. tantum, nos rhabarbari pondus libenter addimus. at cætera non immutamus. succo enim fœniculi format Fuchsius, ideo fœniculum relinquit.

Ex octo rebus, sine optomera.

R Ecipe aloes, scāmōnii, ꝑꝑ. an. drach. ii. colocynthidos, epithymi, agarici, mastiches, dauci, myrobal. citrearū, absinthii, an. drach. i. ex succo solani effingantur.

Purgant humores crassos à capite, visum clarificant, & cataractas oculorum prohibent.

Ex elæterio.

R Ecipe aloes, vnc. ii. mastiches, vnc. i. elæterii, vnc. iii. cum succo sambuci, aut ebuli, effinge. Da drach. i. aut drach. i. & med. alias tres, aut quatuor.

Hydragoga potissimum, ideo hydropi salubres, multiformes humorum species educunt: aliz sunt ex elæterio Myrepsi.

Ex quatuor rebus, alias ad ileos.

R Ecipe trochiscorum ex colocynthide, sagapeni, salisgemmæ, scammonii ꝑꝑ. añ. drach. ii. cum succo porri effinge. Da à scrup. ii. ad drach. i. ileosis potissimum succurunt, cephalalgicis, hæmicranicis saluberrima.

De hiera cum agarico.

R Ecipe specierum hieræ .f. agarici, alijs trochiscati, vel trochif. de agarico, singul. vnc. med. pul. aloes, vnc. i. cum melle ros. f. massa. Brasauolus, alii-que ponderibus variant.

Caput, thoracem, & ventriculum expurgant.

Ex aloë, & mastiche.

R Ecipe aloes, caryophyll. ros. añ. vnc. i. mastiches vnc. med. croci, scammonii ꝑꝑ. añ. scrup. ii. conformetur massa succo fœniculi, aut absinthii.

Bilem flauam, & phlegma è stomacho, absque noxa subducunt.

Fuchf. legit caryophyll. & ros. singul. drach. i.

Ex aloë lota.

R Ecipe aloes lotæ, cum succo ros. rubrarum, vnc. i. agarici ꝑꝑ. drach. iii. mastiches, drach. ii. specierum Diamoschi dulcis, drach. med. cum vino aruisio cogantur in massam.

Ventriculum, cerebrum, viscera reliqua, oculos, vterum, putribus humoribus purgant, & roborant.

Ex aloë Myrepsi.

R Ecipe aloes exagium vnum, florum cnici, myrrhæ, sing. exagium med. rhu-
ris, drach. med. rhabarbari, drach. i. succi fœniculi quod satis est. catapotia
ex aloë Pauli, lib. 7. cap. 5. ab his sunt diuersa.

Ad destillationes, grauitatem capitis, & omnia è capite in oculos, & os, aut quancunque corporis partem decumbentia mala.

Mastichina.

R Ecip. mastiches, vnc. ii. aloes, vnc. v. agarici, vnc. i. & med. infundatur oxymel-
le. f. horis 24. siccari permittantur, postea cū succo arthemisiæ formetur massa.

Præseruant

Præferunt stomachum ab omni affectu, leuiter purgant, & mirum in modum roborant, nec permittunt humores putrefieri, præcauent à doloribus ventriculi, capitis, intestinorum, atque vteri, cuius etiam vitia corrigunt, & citibus, & melancholicis salutare.

Sunt & mastichinæ Conciliatoris, ponderibus tantum variantes, ex syrupo de stœchade effictæ: alijs aloeticæ, quod aloë in vtrisque cetera excedat. quum verò pilulæ ex aloë præscriptæ sint, à secundo simplici denominatæ non sunt, verum à primo.

Affairet.

Compositio est apud Auicennam, lib. 3. d. 1. Fen 1. cap. 29. cui gentilis pondera statuit: quum verò mite capitis purgatorium sit ex Auic. Brasauolus qui attendere diligenter, & de omni re vere existimare videtur, clarissimum sibi authorem, nescio qua labecula aspergere tentat, in Pilularum libello, quippe quod cum Auic. falli delectet, qui simpliciter purgare materias capitis affecti arbitrantur, quum sola quæ ex stomacho propriè expurgent, ideo ex ventriculi consensu, cephalalgicis auxilio esse possit, quod præter myrobalanos, cetera hieram ingredientur, aucto aloes, & mastiches pondere, ut magis soluant, cuius copia fortasse fieri posset, ut etiam docebat Galenus, 8. de cõp. med. secundum loc. potius aloem minuat, in his qui ex stomacho caput dolent, ideo hallucinari Auicennam, quod ea pauca quantitas syrapi ex stœchade, à posterioribus adiecta, non multum prodesse potest, quæ pulueres solu conglutinat, huius igitur inscitia arguetur Auic. nisi Brasauoli diligentia amplexi, duobus medijs in sua hæresi persistentem Mauritanum facile tutemur, quod lib. 2. cap. de aloë, biliosa capitis excrementa mundificare id asseruerit: nimirum ergo, si & pilulas aloeticas capiti congruere, data opera conscripserit. præterea hiera quoque ex barbarorum sententia, affectibus capitis mire auxiliatur quumq; Auic. ante Affairet cõpositionem, talia præmiserit, & incipiendum quidè à lenioribus, & gradatim procedendum, donec affectus innotescat, seq; & mastichem, ad stomachi robur, & myrobalanos, ad vaporum repressionem imposuisse deducat. hinc stomacho prius conferre, secundo capiti per sympathiam innuere videtur: quicquid sit, quum valido argumento nitatur Brasauolus, nec absque defensione perstet Auicenna, non est quod in alterum, vel eruditè, vel iustè, quauis occasione quispiam commoueat.

Pilulæ Affairet.

Recipe pul. hieræ s. Gal. drach. ii. myrobal. citrearum, mastiches, ann. drach. i. aloes, vnc. med. cum syrupo è stœchade sufficienti excipiatur. fiatque massa.

Bilem flauam, & pituitam vacuant.

Pilulæ de hiera. s. vel composita, vel hiera legadij, aut benedicta, seu cuiusvis electarij, fieri possunt ex vnc. i. specierum, & cum melle ros. in massas redigi.

Communes, quæ & pestilenciales Rusi, aliàs de tribus vocatæ.

Recipe aloes, vnc. ii. myrrhæ, croci, an. vnc. i. cum vino aromatico effinge, alijs succo limoniorum, aut citreorum, quod sic melius cohæreant.

Mirificè aduersus pestifere luis cõragia popularim grassantia pollèt, humores ventriculo immersos educunt.

Rusi non sunt, quamuis ita censet Mes. eius enim compositio non in pilulas cogeatur, præterea ammoniacum croci loco accipit ex Paulo, lib. 2. cap. 36. sic.

Recipe aloes, partes ij. ammoniaci, partes ij. myrrhæ, partem vnā, hæc simul contusa, ex vino fragranti colluito, deinde dimidium quotidie cyatū porui affer: alijs instar dimidiæ fabæ. nunc possunt ex vino in globos reduci, hæc verò magis superioribus laudantur à Manardo, lib. 18. epist. 1. potiusquam ammoniacū, quam crocum in pestilentia commendat: si cui autem communes parare magis arideat, croci, vnc. med. satisfaciet, ne eius copia caput offendatur. quumq; valide exhilaret, corq; summopere roboret crocus, cur pestilenti tēpore damnetur, nō uideo. eius. n. pauca quantitas, vel pilulis, uel iusculis admixta, non adeo appetitum deiciet, quin maius ex primo sequatur auxiliū, quàm ex secundo incommodum.

De tribus cum rhabarbaro.

Recipe rhabarbari, agarici, aloes, partes æquas, ex aliquo liquore pilulas forma.

Caput, thoracem, ventriculum, & iecur expurgant.

Finis Radij Secundi.

APOLLINIS